

priznava korist zložbe zemljišč. Tedaj je potrebno takoj o tej zadevi kaj skleniti. — Vse postave so se potem sprejele v tretjem branji brez debate in brez določbe, kedaj naj se izvršijo.

* Kakor je našim bralcem uže znano, zaprla se bode pričetkom leta 1882. meja proti Rusiji in Rumuniji. Da tedaj dunajsko mesto ne bode trpelo pomanjkanja mesa, obrnil se je minister kmetijstva do vodstev južne, Elizabetine, Franc Josipove in Rudolfove železnice in spodnje-avstrijskih državnih železnic, naj kolikor mogoče, posebno z zmanjšanjem vožnine, skrbé zato, da Dunaj ne bode trpel pomanjkanja mesa. Vodstva teh in še drugih železnic naj se med sabo sporazumijo ter svoj sklep naznanijo vsaj do 24. dne tega meseca.

* *Pogozdovanje Krasa.* Iz zadnjega zvezka „Poročil kranjsko-primorskega gozdarskega društva“ posnamemo sledeče: Od l. 1879. začel se je Kras na površini 160 hektarjev posebno skrbno nasajati. Okoli Vipave, Št. Petra in Postojne nasajenih je 300.000 listnatih in igličastih dreves, 25.000 topolov in 160 kilogramov pravega kostanja. Kostanj nasadil se je posebno v vipavski dolini, kjer se jih je od 100 sadik 70 prijelo. Denarja izdalo se je 1879. leta 3274 gold. 83 kr., 1880. leta pa 3332 gold. 60 kr. Sadike odgojujejo se v drevesnici pod Rožnikom pri Ljubljani.

Prirodopisne stvari.

Tiči-jezdeci.

Vsacemu je znano, da močnejši tiči vsako zimo zapusté naše kraje ter se preselijo v Afriko, kamor morajo čez srednje-zemsko morje leteti brez počitka. Slabši tiči med potjo počivajo na otocih ter po poti zelo oslabé. Nahaja se pa po zimi v Afriki tudi mnogo čisto malih evropskih tičev, katerim male peruti nikakor ne dopuščajo leteti čez morje. Kako li pridejo ti v Afriko? Ali gredó morebiti po suhem čez Malo Azijo? Na to zanimivo vprašanje nahajamo sedaj odgovor v mnogih angleških in ameriških časnikih, da mali tiči jezdijo v Afriko na hrbtu večih tičev, posebno pa žrjavov.

Nek dopisnik Novo Jorške „Evening Post“ piše to-le: „V jeseni 1878. l. bival sem delj časa na otoku Kreti v srednjezemskem morji. Dostikrat opozoril me je vaški župnik, s katerim sem mnogo občeval, na žvrgolenje malih tičev, katero je bilo slišati, če je krdelo žrjavov letelo proti jugu. Ko sem mu jaz dejal, da ne vidim nikakih drugih tičev, ko žrjave, zagotovil me je, da je to žvrgolenje malih tičkov, ki sedé žrjavom na hrbtu. In vsi drugi vaščani pritrdili so tudi besedam župnikovim. Ko smo drugič zopet videli krdelo žrjavov, vstrelil je neki ribič med-nje in takoj smo videli nekaj malih tičkov sfrčati v zrak, od kodar so se pa zopet kmalu vrnili na žrjave“.

Tudi naša pastaričica je pozimi v Arabiji zelo pogosto videti in ondašnji Beduini so prepričani, da prijezdi na štokljah tje.

Dr. pl. Lennep poroča, da se isto tudi godi v Mali Aziji. „Nekateri tiči“ — piše omenjeni pisatelj — „nikakor niso zmožni preleteti vso širjavo srednjezemskega morja, tako posebno taščice, cizki, neki mali ščinkovci in še več sto drugih tičkov, ki bi nikakor ne mogli prestati dolge poti. Vsegamogočni pa, ki skrbí za najmanjšo stvar, je tudi njim dal sredstvo, da pridejo v Afriko. Dal jim je namreč žrjave. Jeseni pride v Malo Azijo mnogo krdel teh tičev, kateri jako naglo leté in z nekim posebnim glasom opominjajo male tiče, da

je čas podati se na pot. Lahko je potem videti, kako se vse polno malih tičkov vzdigne žrjavom na hrbet ter se dá prenesti v gorke kraje. Pomladi pridejo pa potem na ravno tak način nazaj.

Lovci v severni Ameriki tudi pripovedujejo, da jezdijo mali ščinkovci na divjih goséh v južno Ameriko.

Mi nimamo vzroka, da ne bi verjeli tega mnogoštevilnim pričam. Vsaj je mnogo dokazov prijateljstva med posameznimi živalmi znanih. Težko bi pa bilo najti ljubeznjivejšo podobico v naravi, kakor velicega tiča, kateri rad pomaga svojemu malemu tovarišu, ki prijetno sedí na njegovem hrbtu in mu krajša pot z milim žvrgolenjem. „Der Obstgarten“.

Zgodovinske stvari.

Zistanesfeld in Zitilinesfeld.

Spisal Dav. Trstenjak.

Leta 890. dne 20. novembra je cesar Oton II. daroval salcburški cerkvi posestva v Zistanesfeldu. Dotična listina se glasi.... „ad Pettouiam ecclesiam cum decima et duas partes civitatis cum bannis, theloniis et ponte, quae ab antecessoribus nostris illo tradita fuerunt, et ex parte nostra addimus tertiam partem civitatis, quae proprietatem Carantani fuit, illique adjudicatum est, eo quod reus magestatis nostrae criminatus est constare, exceptis subnotatis rebus, quas uxori illius propter fidele servitium concessimus, id est in superiore civitate in orientale parte civitatis ipsius curtilem locum, ubi nova ecclesia incepta est,**) atque in inferiori civitate in occidentali parte civitatis ipsius illa curtalia loco, quae in potestate tunc habuit cum hobis C et vineis x in Zistanesfeld, ubi nunquam antecessores nostri alicui quicquam dederunt, propter fidele servitium prenominati archiepiscopi tribuimus ad praefactum monasterium sicut acerni duo prope Trauum positi sunt, ex summitate termini, qui uuagreini***) dicitur, et ita sicut ille uuagreini tendit usque dum Treuina fluit in amnem Trauum.“ (Fontes rer. austr. II, 36.)

Iz te listine se prepričamo, da je iztočna meja korotanskega vojvodstva segala do Ptuja (quae proprietatem Carantani fuit), in da je korotanski vojvoda Henrik, ker se je proti rimsko-nemškemu kralju Otonu II. bil spuntal, zgubil koroško vojvodstvo, toraj tudi mesto Ptuj, le njegovi ženi je kralj Oton II. pustil še nekoliko posestev v Ptui. Rečica „Treuina“ je brez dvombe Drvanja, ki se sicer v Pesnico izliva, ali utegnula je takrat svoje ime ohraniti do svojega izliva v Dravo. Dravina gotovo ne, ker salcburškemu višjemu škofu je moralo na tem ležeče biti, da je v svoji škofiji dobil posestva, ne pa v škofiji oglejskega škofa, v kateri je Dravina tekla. Darovanih deset vinogradov moramo v šentlorenški in polenški fari iskati, a kje je Zistanesfeld? Jaz to polje iščem dol od Ptuja do Središča kraj levega brega Drave, in

*) S tem spisom vred naznanja nam preč. g. Trstenjak v prijateljskem pismu, da je radosten prejel za njegov zadnji spis o rodovini Thurnov od gosp. grofa Thurna, deželnega glavarja kranjskega, zahvalo pisano v lepi in pravilni slovenščini.

Vred.

*) Ta nova ecclesia je brez dvombe cerkev sv. Ožvalda.

**) Wagrein je nemška beseda in označuje raztočje, Wasserscheide.

Na podložnost prebivalcev te okrajine pod salcburškimi škofi še opominja vas zunaj Ptuja: Škofoveci.